

[Landbrugsministeren.]

købt endogsaa til noget over den almindelige Købepris, som man har betalt i den øvrige Del af Landet. Det er klart, at jeg maa stille mig paa det Standpunkt, at selv om man maaske giver lidt mere dernede, er der Grænser for, hvor meget man kan gaa op med disse Jordpriser, og det er ogsaa klart, at man i en Situation som den, vi har været inde i det sidste halve Aar eller de sidste tre Fjerdingaar, og som ser ud til at skulle vedvare i den kommende Tid, fra Statens Side maa forlange, at naar man skal købe Jord dernede, maa det være til en lavere Pris end for et Aars Tid siden. Jeg tager helt og fuldt det Ansvar, som falder paa mig, for at vi køber til nogenlunde rimelige Priser, Priser, der maaske nok ligger noget over Jordværdien dernede, men Priser, der dog ikke skal ligge helt ude i det blaa.

Maa jeg saa til Slutning sige, at det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Ulrich udtalte, at det var en Fejl fra min Side, at jeg ikke tidligere havde forelagt et Forslag om Forlængelse af den særlige sønderjydske Lov, fordi det vilde betyde, at Udstykningen i Sønderjylland vilde standse. Det er ikke rigtigt, Udstykningen af den Jord, som er købt for de 10 Mill. Kr., vil selvfølgelig vedblivende kunne foregaa i Sønderjylland. Det, der sker, er, at Udstykningen ikke kan foregaa efter de særlige Regler i den sønderjydske Lov, men selvfølgelig kan den foregaa efter de Regler, der findes i Loven om Bortsalg af Jord i offentligt Eje, og det, der derfor vil ske, hvis de to Partier nu stiller sig uvillig overfor det foreliggende Forslag, er dette, at saa standser Udstykningen Nord for Kongeaaen, men Syd for Kongeaaen kan den fortsættes efter 4. Oktober-Loven og *kun* efter 4. Oktober-Loven. Jeg vil i høj Grad beklage, om det skulde blive Resultatet af Vinterens Arbejde, at man ikke alene ikke kan enes om en Jordlov for Fremtiden, som vil betyde en Forbedring i visse Henseender, men heller ikke kan enes om at fortsætte med Udstykningen efter de to Principper, vi har haft nu de sidste 10—11 Aar, Principper, som er vidt forskellige, men som der i store Dele af Befolkningen er Tilfredshed med — nogle er tilfredse med den ene Udstykningsform, andre med den anden. Derfor maa jeg endnu en Gang meget henstille, at man enes om at fortsætte efter de samme, *nøjagtig* de samme Vilkaar, som vi har haft i de sidste 10 Aar. Det er det, der indeholdes i Forslaget, og ikke noget som helst nyt.

Niels Frederiksen: Paa Foranledning af det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Ulrich stillede til mig, skal jeg vedrørende Udstykningen i Sønderjylland anføre, at den Kritik, der er fremkommet overfor Udvalgets Arbejde dernede, og som allerede er omtalt af den højtærede Landbrugsminister, gaar ud paa, at Bevillingen paa de 10 Mill. Kr. i for ringe Grad bliver anvendt som en Krisehjælpsforanstaltning overfor de nuværende besiddende sønderjydske Landmænd for at give dem Lejlighed til at afhænde Parceller fra deres Gaarde, der i Forvejen har for store Arealer.

En saadan Anvendelse af den givne Bevilling strider efter min Opfattelse mod den Forudsætning, hvorunder Loven blev givet. Lovens Forudsætning var nemlig først og fremmest, at Millionerne skulde anvendes paa en saadan Maade, at et Udstykningsarbejde kunde foregaa, hvorved der foregik en Ændring i Landsdelens Udseende og Driftsformer, og at der blev tilført Landsdelen Værdier til Anvendelse til Bebyggelse og Arbejdsskabelse o. s. v.

Med Hensyn til Udstykningsarbejdet, som det foregaa dernede, er der jo købt enkelte store Gaarde. Dette har været nødvendigt, for at Formaalet med Udstykningen i de sønderjydske Landsdele skulde ske Fyldest: at faa bebygget, grundforbedret og ved nye Vejanlæg skabt bedre Beliggenhedsforhold i de Egne i Sønderjylland, hvor dette haardest tiltrængtes. Et saadant Arbejde kan ikke gøres, medmindre man har et Udgangspunkt i en større Ejendom, hvorfra man kan forberede og gennemføre hele Udstykningsarbejdet dernede, som er af en særlig Karakter.

Som Eksempel paa vor Fremgangsmaade skal jeg anføre, at i det Omraade, hvor vi stærkest har sat ind, Egnen ved Løgumkloster, har vi købt mellem 1 500 og 2 000 Tdr. Land, og vi har købt den store Mariegaard og brugt den som Udgangspunkt for denne Udstykning. Men vi har købt fra 19 forskellige Landbrug Parceller, som er sammenlagt og udstykket i en samlet Udstykningskoloni, muligjort ved et stort Vejanlæg dernede. Jeg vil anføre dette som det mest typiske Eksempel paa den Fremgangsmaade, vi har anvendt, og jeg føjer til, at Udstykningen i den øvrige Del af Sønderjylland er foregaaet dels ved Parcelkøb, dels ved Køb af hele Gaarde. Den højtærede Landbrugsminister anførte, at vi har naturligvis købt ud fra den Overbevisning, at dette Køb i Forhold til det øvrige Tilbud var det bedste.

Jeg opfatter det som Udvalgets Pligt